



Foto: MSB

2025-12-10 08:00 CET

MSB lämnar rapport om civilplikt – föreslår förändringar för att stärka befolkningsskyddet

MSB har överlämnat sin redovisning om hur civilplikt kan användas för att stärka beredskapen inom befolkningsskyddet. I redovisningen föreslår myndigheten flera förändringar som syftar till att säkra personalförsörjningen för två centrala funktioner vid höjd beredskap och krig: driftledare för specialskyddsrum samt utrymningsledare.

Uppdraget gavs av regeringen den 9 januari 2025 som en del av arbetet med att stärka det civila försvaret i ett föränderligt och osäkert omvärldsläge.

– Sverige ska ha ett modernt och väl anpassat skydd för civilbefolkningen. Befolkningsskyddet är en av de viktigaste hörnstenarna i det civila försvaret, säger Mikael Frisell vid MSB.

Civilplikt kan stärka viktiga skyddsåtgärder – men lagändringar krävs MSB konstaterar att civilplikt är ett viktigt verktyg för att säkerställa bemanning vid höjd beredskap men att den inte är lämplig för befattningen utrymningsledare. Rollen behöver fungera även i fredstid och bör därför fortsatt bemannas av ordinarie personal eller frivilliga. Civilplikt för vissa tekniska funktioner i ett specialskyddsrum är däremot lämpligt och kan tillses genom kort grundutbildning genom annan utredning än mönstring. I dagsläget behövs dock ändringar i lagstiftningen för att civilplikt ska kunna aktiveras inom befolkningsskyddet. De första utbildningarna föreslås genomföras 2028-2031.

Fokus på att stärka specialskyddsrum

Ett specialskyddsrum skiljer sig från ett normalskyddsrum då de är större och rymmer fler människor. Av den anledningen är de utrustade med mer avancerad utrustning och kräver särskild utbildad driftspersonal. Förutom driftspersonal behövs andra funktioner för att specialskyddsrum ska fungera dygnet runt under längre perioder, såsom ordning och säkerhet, enklare sjukvård och psykosocialt stöd. MSB föreslår att de funktionerna bemannas av frivilliga resurser.

I dag finns 166 specialskyddsrum, varav de flesta i Stockholm och resten spridda i några av de större kommunerna. För 27 av dessa pågår ett moderniseringsprogram varför myndigheten föreslår att dessa specialskyddsrum prioriteras först för att snabbt höja förmågan. Myndigheten efterlyser också en tydligare nationell organisering av befolkningsskyddet för att fortsatt kunna personalförsörja densamma.

Regeringen analyserar förslagen vidare

Regeringen väntas nu analysera MSB:s förslag och ta ställning till hur civilplikt bäst kan användas för att stärka befolkningsskyddet i Sverige.

– Det här är ytterligare ett steg för att säkra rätt kompetens och förmågor till

skyddet av civilbefolkningen, säger Mikael Frisell.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har till uppgift att utveckla och stödja samhällets förmåga att hantera olyckor och kriser. Vi bidrar till att samhället förebygger händelser och att vi är beredda när de inträffar. När en allvarlig olycka eller kris inträffar ger vi stöd. Vi ska också se till att samhället lär sig av det inträffade.

Kontaktpersoner



Myndigheten för civilt försvars presstjänst

Presskontakt

press@mcf.se

010-240 44 44



Anna Wennerström

Presskontakt

Pressansvarig

anna.wennerstrom@mcf.se